

направленої на інтегрування до вступу у Європейський Союз та НАТО за прикладом Литовської Республіки, що гарантуватиме безпечний простір на теренах нашої країни.

1. Це акт агресії проти нашої держави і дуже серйозна загроза – Президент про напад на кораблі ВМС України. Офіційне інтернет-представництво Президента України. 26.11.2018. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ce-akt-agresiyi-proti-nashoyi-derzhavi-i-duzhe-serjozna-zagr-51338>.

2. Литва першою з країн ЄС запроваджує санкції за морську агресію Росії. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/12/6/7200490>.

3. Порошенко подарував Грибаускайте "Луцький список" Другого Литовського Статуту. Подарунок приурочено до століття відновлення державності Литви. Іб.ua. 16.02.2018. URL: https://ukr.lb.ua/news/2018/02/16/390326_poroshenko_podaruvav_gribauskayte.html.

Шалгунова Світлана Аполлінаріївна

доцент кафедри
кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Якушкін Владислав Анатолійович

працівник служби безпеки
приватного підприємства

РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ СПІВПРАЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У СВІТІ

Державна кримінальна політика, як складова загальної політики кримінологічної безпеки, характеризується певними міжнародно-правовими ознаками. Однією із таких ознак є нерозривний зв'язок державної кримінальної політики кожної держави світу зі світовим правопорядком та безпекою, та з цивілізацією людства в цілому.

Зміст кримінальної політики відображає реальний стан міжнародної співпраці як України, так і всіх інших країн світу в діяльності з попередження злочинності в цілому та найбільш небезпечних її видів на міжнародному рівні, а також цілеспрямовану та активну правоохоронну діяльність кожної держави, спрямовану на захист національного суспільства від злочинності. Ефективність даного напрямку роботи всіх державних структур та правоохоронних органів і недержавних структур, що працюють у сфері забезпечення громадської (публічної) безпеки і порядку, залежить від якості розробки та реалізації мети і завдань попередження злочинності в цілому та за окремими напрямками, визначення засобів, форм та методів даної діяльності.

Особливої актуальності при цьому набуває міжнародна співпраця поліцейських структур, що створює конкретні елементи кримінальної політики держави Україна у сфері провадження профілактики злочинності, у тому числі спеціальної профілактики, кримінально-правовий та кримінально-виконавчий вплив на правопорушників та злочинців.

Взаємозв'язок та єдність кримінальної політики української держави та міжнародної поліцейської співпраці підтверджується і ґрунтується на принципах національної кримінальної політики кожної держави, що стає учасником такої співпраці. Наприклад, принцип законності проявляється у відповідності положень існуючої кримінальної політики України як вітчизняному кримінальному законодавству, що засновано на положеннях Конституції України, так і на тих міжнародних угодах та зобов'язаннях, учасником яких стала наша країна. Крім того, даний принцип передбачає і прояв міжнародної солідарності держав, які стали учасниками однієї і тієї самої угоди про співпрацю у сфері кримінального судочинства чи здійснення правосуддя у кримінальних справах. Як правило, такі угоди стосуються міжнародної співпраці з питань найбільш небезпечних та шкідливих видів злочинності, таких як транснаціональна, організована, міжнародна, терористична. Таким чином, принцип міжнародної співпраці у сфері міжнародного співробітництва з протидії злочинності, як один із принципів вітчизняної кримінальної політики, виходить на новий рівень реалізації і набуває статусу принципу міжнародного кримінального права та глобальної кримінологічної безпеки.

У минулому столітті вітчизняні та зарубіжні автори зазначали, що в період з 80-х років рівень міжнародної співпраці поліцейських організацій світу суттєво зріс, хоча і залишаються прогалини, що можуть бути використані з корисливими мотивами членами транснаціональних злочинних угруповань [1, с. 52–53].

В цей же час вітчизняними та зарубіжними авторами було виокремлено основні кри-

мінологічні небезпеки, що становлять транснаціональні злочинні угруповання для всього світу. Такими названі: незаконний обіг та торгівля наркотиками, тероризм, незаконний обіг зброї та торгівля зброєю, торгівля людськими органами. На наш погляд, цей список можна доповнити штучно ініційованими із-зовні «кольоровими» революціями, які переходять в подальшому в міжнаціональні етнічні конфлікти, що виходять за межі однієї країни; незаконне грабіжницьке використання природних та людських ресурсів країн, в яких такі революції не були придушені законною владою і отримали подальший розвиток; руйнування системи економіки та соціальної сфери в країнах постреволюційного характеру; криміналізація усіх сфер життя та управління в постреволюційних суспільствах; активний розвиток корупції та відкритого лобювання інтересів бізнесу, переважно кримінального, і повне зневажання правових норм.

Як вказував В.В. Лунєєв, на початку ХХІ століття найбільш небезпечною для людства є національна та транснаціональна злочинність, що інтенсивно зростає і не дає розвитку демократії та економіки [2, с. 8–9].

Необхідно зазначити і те, що розвиток національної та транснаціональної злочинності відбувається в усіх сферах життя суспільства, і не є винятком військові, екологічні злочини, генетичні, біологічні дослідження, що проводяться для геноциду населення, що проживають на підконтрольних територіях постреволюційних країн, у вищій управлінській структурі яких активно запроваджуються представники кримінальних угруповань або підкуповуються їх працівники і таким чином кримінальні угруповання забезпечують досягнення власних інтересів, які, переважно, мають корисливий характер, але уже у більш великих масштабах, ніж це могло бути на рівні однієї держави.

На фоні таких перетворень у світі міжнародна поліцейська співпраця набуває особливої актуальності та значимості. Незважаючи на те, що в Україні тривалий час працюють відділення Інтерполу, навіть створено осередок Міжнародної поліцейської асоціації, роль цих структур досить незначна та примітивна. Міжнародна співпраця передбачає спільну роботу поліцейських структур різних країн, їх взаємодію та координацію діяльності, що повинна враховувати інтереси різних країн та народів, держав та їх зовнішньополітичних інтересів. На жаль, на цей час в Україні такого не спостерігається.

Діяльність відділень Інтерполу практично непомітна на фоні тих кримінологічних проблем, що існують в країні на цей час, оформлення документів та здійснення запитів на розшук злочинців та коштів, отриманих ними незаконним шляхом, відбувається дуже повільно. Проблема існує ще і з тим, що більшість країн світу, в яких переховуються розшукувані злочинці, не мають угоди про співпрацю з Україною у сфері здійснення кримінального правосуддя і тому видача злочинців практично неможлива. Крім того, країнам не вигідно видавати розшукуваних злочинців, оскільки необхідно буде видавати і фінансові активи, які вони мають і зберігають у цих країнах.

Що ж стосується осередку Міжнародної поліцейської асоціації, то участь у ній перетворилася на просте профспілкове об'єднання поліцейських, що фактично не має змістовного навантаження у сфері забезпечення кримінологічної безпеки в країні та світі.

На наш погляд, міжнародне співробітництво поліцейських структур повинно здійснюватися за найбільш важливими та значимими напрямками не лише для групи країн, а й для усіх країн світу. Такими, на наш погляд, є протидія незаконному обігу наркотиків, зброї, у тому числі хімічної та ядерної; протидія торгівлі людьми для незаконної трансплантації органів і тканин людини та жінками і дітьми для сексуальної експлуатації; протидія злочинам у кібер-просторі, у тому числі у банківській сфері; протидія організації та проведенню «кольорових революцій» (а фактично, державних переворотів) у країнах світу та їх подальшими наслідками (захопленням влади та створенням підконтрольного уряду, грабіжницьким заволодінням та запровадженням корупційних схем для використання природних та людських ресурсів цих країн, ініціюванням із-зовні міжнаціональних та міжетнічних військових конфліктів у межах країни, знищенням економіки та соціальної інфраструктури, геноцидом місцевого населення, активним використанням місцевого криміналітету під час встановлення контролю над усіма державними структурами та бізнесом тощо); протидія міжнародному тероризму та тісно пов'язаній з ним транснаціональній злочинності. Лише такий підхід, на наш погляд, дозволить досягти позитивного результату у сфері забезпечення світової кримінологічної безпеки.

1. Лунєєв В.В. Преступность XX века: мировые, региональные и российские тенденции. Изд. 2-е, перераб. и доп. Москва: Волтерс Клувер, 2005. 912 с.

2. Резолюции и решения, принятые Экономическим и Социальным советом ООН на его основной сессии 2002 года (1–26 июля 2002 года) // Организация Объединенных Наций. E/2002/INF/2/Add.2. 188 с.